

Gemeente,

In de Goede of Stille week gebeurt er eigenlijk meer dan een mens bevatten en verwerken kan. Het begint met Palmzondag, de glorievolle intocht van Jezus in Jeruzalem. Hij wordt toegejuicht en toegezwaaid met palmtakken, maar de spanning is ook al voelbaar.

De donderdag daarna is het duidelijk: dit zal de laatste keer zijn dat Jezus met zijn vrienden het paasfeest viert. En dan voltrekken de gebeurtenissen zich in een razend tempo.

Judas geeft Jezus over aan de Romeinen en dat luidt het einde in van de droom, van een andere wereld. Einde oefening. Een smadelijke dood boort alle hoop de grond in. De Jezusbeweging is voorbij.

Maar dan gebeurt er iets ongelooflijks. Er volgt geen begravenis, want het graf is leeg. Wat betekent dat? Hoe beschrijf je zoiets? Als we de bijbel lezen zien we dat dat opstandingsverhaal, het verhaal van Pasen, op heel verschillende manieren verteld wordt.

De oudste getuige van Pasen: de eerste brief van Paulus aan de Corinthiers, geeft een kort en bondig verslag hierover. In hoofdstuk 15 lezen we: 'Christus is gestorven voor onze zonden, volgens de Schriften en dat hij begraven is en opgestaan op de derde dag. 'Het oudste evangelie, dat van Marcus, waarvan we vanmorgen een bewerking hoorden, houdt het helemaal sober, het is het verhaal van het lege graf. 'Een jongen zit in het graf en zegt alleen maar: 'Hij is niet hier. Hij gaat u voor naar Galilea.'

Mattheüs, die het verhaal jaren later opschrijft, breidt het uit. Hier treffen we als nieuwe elementen o.a. de aardbeving en de wachters bij het graf aan, Lucas, die schrijft in ongeveer dezelfde tijd, situeert het hele gebeuren in Jeruzalem en voegt het schitterende verhaal van de Emmaüsgangers toe en in het Johannesevangelie, dat het laatst tot stand is gekomen, wordt het verhaal uitgebouwd. Je kunt wel zeggen: hoe later het relaas tot stand komt des te sterker lijkt de behoefte om méér te vertellen, alles kleurrijker in te vullen. Ongetwijfeld hebben de schrijvers van de evangeliën van Matteüs, Lucas en Johannes geprobeerd om de gelovigen zo te overtuigen van het feit dat Jezus echt uit de dood verrezen was. Ze willen uitleggen hoe het zit met de opstanding.

Ik weet niet hoe u het ervaart, maar juist dat sobere bericht van Marcus, dat onopgesmukte, eigenlijke onthutsende verhaal van het lege graf raakt mij. En dat evangelie past misschien wel het best bij deze tijd en bij

ons, zoals wij hier vanmorgen bij elkaar zijn; mensen die niet meer helemaal uit de voeten kunnen met en wonderverhalen die als een gegeven worden verteld, maar die zelf ontdekken willen wat dat wonder voor hen kan zijn. En Marcus is bij uitstek de evangelist die daartoe uitlokt, uitdaagt. Juist in dit evangelie komen we het meest onze eigen vragen en twijfels tegen. Marcus legt de bal voortdurend bij de lezer: wat zou jij doen, wat is jouw antwoord op dit verhaal.

Hij werkt zo helemaal toe naar dat lege graf, en daar wordt dan de uiteindelijke vraag gesteld Wie was Jezus en waar is hij.

Om te begrijpen wat opstanding is, moeten we het verhaal tijd gunnen. En Marcus doet dat. Bij hem geen onmiddellijke blijde ontmoetingen met de opgestane Heer maar.... leegte. Een leeg graf en ik denk dat dat goed is. Om wat langer te blijven staan bij dat lege graf. Het lege graf dat vragen, twijfel en wanhoop oproept.

Wat opstanding is, niet uit te leggen is, niet in de mooiste verhalen. De evangelist Marcus heeft dat misschien willen zeggen. Hij laat het einde open, hij laat het antwoord aan ons.

Geen pasklaar antwoord dat je zomaar erbij krijgt, maar een antwoord dat je je gaandeweg, soms twijfelend misschien eigen moet maken. Zou het die drie vrouwen die wegvluchtten bij dat lege graf niet ook zo vergaan zijn? .

Ze waren die morgen na die vreselijke dagen vroeg op pad gegaan: Salome, Maria van Jacobus en Maria Magdalena. Zij wilden hun liefste mens gaan balsemen, het laatste wat wij voor hem konden doen. Daar gingen ze, in het schemerdonker, het was al gevaarlijk genoeg met de Romeinen overal in de stad.

Ze vroegen zich af of ze wel genoeg kracht zouden hebben om de enorme grafsteen weg te rollen en misschien dachten ze wel: waar een wil is, is een weg.

Maar die wil zouden ze niet nodig hebben.

Toen ze bij het graf kwamen zagen ze dat de steen was weggerold.....

Ze stonden perplex. "Wat is hier aan de hand, Wie heeft dat gedaan?"

Ze gingen naar binnen en toen schrokken ze pas echt. Daar rechts in het graf zat heel stil een jongeman, eigenlijk meer een jongen. In een wit kleed. Hij zat daar zo sereen, het leek wel of hij licht gaf, of hij niet van deze wereld was en toch...hij had iets bekends. Hadden ze hem niet eerder gezien? In de Hof van Gethsemanë?

De jongen zei: Niet schrikken. Jullie zijn op zoek naar Jezus, de Nazarener, die gekruisigd is?

Wel, hier is hij niet. Hij is opgewekt uit de dood. Kijk maar, daar is de plek waar ze hem hadden neergelegd.

Gaan jullie nu weg van hier en zeg aan zijn leerlingen en aan Petrus, Dat hij jullie voorgaat in Galilea.

Daar zul je hem zien. Zoals hij jullie bij zijn leven zei.

Hoe het verder is gegaan vertelt Marcus niet. V é é l later is er nog een stuk aan zijn evangelie toegevoegd, omdat de mensen die de bijbel samenstelden, dit wel een erg onbevredigend einde vonden. En als je dat toegevoegde stuk leest dan voel je misschien ook wel dat die staart aan het verhaal heel mooi is, maar dat het niet klopt. Marcus heeft zijn evangelie heel bewust laten eindigen bij dat lege graf.

En natuurlijk hebben de vrouwen er wel over gepraat. Misschien niet meteen. De schrik, was groot, en dat na de enorme klap van het lijden en sterven van Jezus.

Natuurlijk hebben ze erover gepraat en uiteindelijk hebben de verhalen over Jezus leven, zijn lijden dood en opstanding een beweging in gang gezet die de wereld op zijn kop zou zetten.

Hoe dat allereerste begin geweest is weten we niet, maar we kunnen het wel bedenken. Misschien ging het wel zo.

We luisteren naar het verhaal van Maria Magdalena, Maria van Jacobus en Salomé:

Maria Magdalena vertelt:

‘Dat we dit nu ook nog mee moeten maken“ zei Maria, toen ze buiten adem thuiskwamen. “is het nog niet genoeg geweest?” Jezus is dood, we hebben het zelf gezien. We zullen er mee moeten leren leven. We zullen moeten leren met de verschrikkelijke waarheid dat alles is mislukt. Dat onze liefste vriend, en onze hele groep het niet gered heeft. Dat alles wat wij met hem hebben meegemaakt een visioen was. Het is over en uit. Met hem is onze droom gestorven.

We zijn die dag bij elkaar gebleven. We moesten de verschrikkelijke gebeurtenissen van ons af praten. Steeds maar weer, en toen we 's avonds uit elkaar gingen beloofden we elkaar dat we de volgende week weer samen zouden komen. Om te praten en te praten over ons verschrikkelijke verlies.

Weken, misschien wel maanden, hebben we zo elke week bij elkaar gezeten. Eerst konden we alleen praten over die verschrikkelijke vrijdag waarop Jezus zo gemarteld en vernederd en aan het kruis gestorven was. Maar gaandeweg kwamen onze andere herinneringen aan hem

steeds vaker naar boven. We herinnerden ons hoe alles begonnen was. Hoe wij Jezus gezien hadden met zijn vrienden, net buiten de stadsmuur, pratend en lachend tot het donker werd. Ze deelden brood en wijn. Ze lachten veel, maar waren vaak ook heftig in gesprek. Hij was hun leider, hun leraar, dat zag je zo. Ze luisterden naar hem, ze hingen aan zijn lippen als hij vertelde. Ik vertelde Maria van Jacobus en Salome dat ik op een afstandje was gaan luisteren en dat ik nog zó goed wist wat hij zei. Hij sprak over de vreugde die je in jezelf kunt aanboren; hij sprak over vrede. Niet de gemakkelijke vrede van zand erover, maar de vrede waarvoor je moet vechten in jezelf. Hij sprak van vertrouwen en moed. Hij herhaalde keer op keer de Tien Woorden en zei dat Twee Woorden de essentie zijn: God liefhebben en je naaste. "En vergeet jezelf niet", lachte hij dan. Zijn ogen schitterden als hij sprak over een koninkrijk waarin iedereen behandeld zou worden als schepsel van God, als mens. En dat betekent dat we elke dag moeten vechten voor rechtvaardigheid, barmhartigheid, gelijkheid.

Maar wat de meeste indruk op me maakte was hoe hij sprak over God. Niet over een straffende, wrekende God, maar over een God als een Vader...hij noemde hem zelfs "mijn Vader". En als ik hem hoorde spreken over die liefde van de Eeuwige, geprezen zij Hij, over de adem van God die wij steeds opnieuw ontvangen, als ik hem hoorde zeggen dat je mag kiezen voor het leven omdat God het leven wil, dan dacht ik wel eens: hij verstaat de taal van de Schepper van de Wereld, hij lijkt wel een Zoon van God.

Toen ik hem zo hoorde spreken durfde ik naar hem toe te gaan. Ik snap nòg niet dat ik dat toen durfde....de mensen trokken hun neus op toen ze zagen dat ik op Jezus afliep. Maar hij trok zijn neus niet op. Hij keek naar me. Hij zag me echt. Hij vroeg hoe ik heette en toen herhaalde hij mijn naam Maria zei Hij en nog een keer Maria... het klonk zo zacht en liefdevol. En toen was het net of er iets in mij brak ...

En vanaf dat moment ben ik bij hem gebleven. Ik volgde hem, waar hij heen ging.

Hij leerde me dat je mag huilen, maar dat je van je verdriet geen levenshouding mag maken. Dat slachtofferschap tot niets leidt. Hij leerde me dat je woedend mag zijn, ja móet zijn op onrecht en ongelijkheid, maar dat woede die voortkomt uit zelfmedelijden je kleinzielig en wraakzuchtig maakt.

En hij vertelde dat vreugde een levensopdracht is, omdat wanhoop mensen klein maakt, Dat we mogen leven hier en nu, en dat gisteren niet meer te veranderen is en dat de dag van morgen alleen bij God bekend is.

Hij zei 'Je hoeft niet bang te zijn voor machten buiten je. Als er een ding

is dat een mens moet vrezen, is het de angst in zichzelf.

Toen ik daarover vertelde was het net of het een stukje lichter in mij geworden was.

En ook de anderen hadden dat gevoel. We probeerden ons alles te herinneren wat Jezus gezegd en gedaan had. En ineens riep Salomé: Nu begrijp ik het! Nu begrijp ik wat die jongen in het wit, toen, in het graf, bedoelde toen hij zei dat hij ons voorgegaan is in Galilea!

Wie hij voor ons geweest is en wat hij voor ons en met ons begonnen is, dat moet en zal doorgaan! Riep hij niet altijd: Hou vol, juist als heel moeilijk is. Hou vast aan vriendelijkheid en mededogen, leef vanuit je hart en laat je niet meeslepen door hardheid en harteloosheid.

Want dan ben je een gelukkig mens! En ook al zie je niet meteen resultaat van die levenshouding, je voelt dat je van binnen een stevig fundament hebt en echt uiteindelijk zal de liefde en zal de vrede zegevieren. Hier moeten we de angst voorbijgaan, en dat kunnen we. Hij heeft ons bij onze naam genoemd, Hij heeft ons mens gemaakt. Herinneren jullie zijn stem en zijn ogen?

Galilea, dat is hier en nu, onze eigen plek in de wereld. Hier, gewoon in ons eigen leven kunnen, moeten we doorgaan met wat hij ons heeft voorgeleefd- nabij zijn aan zieke, teleurgestelde en eenzame mensen. En zijn we zelf ook niet soms zo'n verlaten verkleumd mens?!

Ineens zagen we het alle drie en we huilden en lachten en we renden naar buiten om het aan iedereen te vertellen: De Heer is waarlijk opgestaan.

In ons!

Amen.